

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto „2“ 40 „polu leta“ 1 „20 „četrto“ „70“ Za „oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne trispodne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat
Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolini, V okolici: Na Opčinah v Isteriji, na Proseku pri g. Gorjup, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skeduji pri Fr. Sanein M. Magdalen z g. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

Kralj Matijaž se je zbudil.

Ko je leta 1874 meseca junija v Nevesinji zjutraj ob 8. uri prva ustaška puška poknila in nje grom v bližnji gori odmeval, prodrl je hipomoma črno oblačno nebo in pokazala se je proti severju jasnica, skoz katero je posijala krvava zvezda tlačeteljem Slovanstva. Ko se je vroča junaška kri prelivala v bistro Zeto ter barvala skalovje jadne Hercegovine, napočila je na jugu svobodi zarja, ki je žalostno poljubovala prve žrtve svobode, ležeče po divji šegi razmesarjene, na zemlji štiristoletnega robstva. Kralj Matijaž se je v podzemeljskem svojem hramu nenadoma predramil, njegov pogled je blisknil, zapazil je na tisoče zvestih junakov, odvil sivo brado, katera mu je krog silne skale se ovila, brhki konjič je zarazgetal, ko je njegov gospodar izdril meč iz skale, kamor ga je bil zasadil. Z veseljem pozdravljamo primorski Slovenci dobro, katera nam je odprla vrata v boljšo prihodnost.

Kako so dunajski časniki hiteli prepričavati ljudstvo, da ustaje ni več, da so se vsi begunci podvrgli in se vrnili čez mejo na svoja ognjišča. Kako se je proti ustašem delalo in s kako mero se je Turku merilo, tega pojasnjevati ne smemo, sicer bi nam padla železna pest na usta, ker moč gre pred pravico.

Kakor se ravna blizo levovega brloga, ko spi v njem, da se ne prebudi in ven ne plane, tako se je ravnalo pri ustaji za osvobojenje Slovanstva. Ustaški vodji so se lovili, podpiralo se je turško barbarstvo, ustaja se je tlačila s tlečo žrjavico pod kupom drv, da ne švigne plamen. Vsa slovanska plemena in drugi svobodoljubni narodi so pošiljali svoje sinove na bojišče, da je stvar postala ogromni faktor in da se je zbudil kralj Matijaž. Z malega raste veliko, to je star pregovor, ki bode zlat dokaz v zgodovini devetnajstega stoletja.

Nevisinje in most na Zeti je zlati uvod h velekanskemu delu, ki se prav zdaj vrši. Mala kopica hrabrih Nevesincev je naredila toliko, da sta v barbarski turški državi dva sultana padla, za tretjega se še ne ve, ako bode svoj prestol dolgo rabil; hrabri Hercegovci so z malo prahom napotili vso diplomacijo k delu, prazno slamo mlatiti;

kramarski Anglež je milijone metal v votli turški sod, boječ se, da se utegne zbuditi kralj Matijaž; Avstrija je pred brlogom, kjer je junak spal, nakopičila plevela in slame, da ne posije bliščeči žarek zarije k njemu; pa vse to ni ničesa pomagalo. Čul je večkrat klic uboge raje, slišal je smrtne zdihljaje na kole nasajenih, v srce je peklo obupno kričanje nedolžnih devotk, nesramno ugrabljenih in uskrunenih žen; presunil je živce spečemu levu dim zapaljenih hiš, opečenih in sežganih trupel uboge raje. Zakričal je: *Krišku! Bratje Slovani, sučimo meče po livadah naj teče dušmanova kri.*

Slovani druge polovice devetnajstega stoletja moramo veseli biti, srečno smo učakali to, kar milijonov naših bratov ni dočakalo. Dolgo časa je držal severni stric ročnik osode polnega meča, živci so nategovali krčevito pest, z močno roko izdrtil meč je zabliskal v dveh delih Evrope: *Na Turka pojdemo*, izrekel je car silne države, na mah je sedel brhki Kozak na vranca, sinovi Podolije in Litavije so se zbrali v krdela, iz kavkaških gor je z orožjem privrelo ogromno število bojaželjnih junakov, da zlomijo krutim Osmanom moč.

Carjevo povelje je bilo zlato sporočilo, svojih besed v Moskvi se je spomnil car silne države; olajšati jarem južnih bratov je bil narod na migljaj pripravljen, darežljivosti so presegle vse meje, začelo se je težko delo, Slovani ga pozdravljamo ter spremljamo z gorkim sočutjem, saj gre za boljšo prihodnost in svobodo, padejo verige, ki so žulile stoletje oglodane kosti, zlomi se jarem, ki je povzročil žulje, dihal se bode prostej zrak, ki je stoletja okuževal zdravi život Slovanstvu.

Bodi nam pozdravljena zlata doba, junaška sreča naj te vedno vgodno spremlja, bog pred taboj in za taboj, naj ne teče kri zabadava, naj bode pečat miru, naj bode junaška kri stalno spričevalo miru po vesolnem svetu, naj se doba izvrši, v kateri se narodi družijo: *svoji k svojim*. Kralj Matijaž se je zbudil, mahnil na vse štiri vetrove sveta z rujavim mečem, zaoril je grozoviti vihar, divje pošasti se tresejo, konec je njih dela in početja, ob sreberno modrej Donavi, kjer je vedno tekla slovanska kri, švigajo bliski iz jeklenih topov, v tretjič se bode vršilo zaželeno osvobojevanje in zdaj enkrat za vselej. Polmesec pred križem pada,

zvezda Osmanov temni, Allah in Mahomed ne moreta pomagati več, prelaz čez Bospor v Brusu je še edina pot, in še tam so osmanska tla podkopana, barbarstvo se mora pogubiti v prah, to zapoveduje sila narave sedanja doba, katero Slovani pozdravljamo: *zlata doba, zbujenje kralja Matijaža.*

Italija in mačja njena politika.

Kedor je italijansko zgodovino bral, spominjal se bode, da veje iz vseh stavek tihotapnost in zavratnost. V novejem času devetnajstega stoletja pa je dosegla Italija v tihotapnej stroki vrhunec in še ne misli odstopiti od svoje mačje politike. Od leta 1848 do današnjega dne vleče se tihotapnost in perfidija ko rudeča nit v vseh njenih delih in početjih. Italijani bi bili še danes majhno piemonteško kraljestvo, ako bi ne bili pomagali Francozje in Nemci. Dokazano je, da so se stoletja junaško branili ali vselej tepeni bili in sicer tako, da njih zgodovina niti ene bitke v prid Italije ne zaznamova. Kakor hitro je imela kaka sosednja država vojno, vže se je začelo tihotapno riti in gledati, da se mej tem, ko ima sosed posel z vojno, po mačje odtrga kos sosedove zemlje, da se povekša Italija. Avstrija je v nesrečnih vojnah leta 1859 in 1866 zgubila dve veliki deželi v Italiji, nam ko svobodoljubnim Slovanom ni žal zanje, ker sami spoznavamo, da je svoj pri svojem naj bolj zadovoljin; ali vendar moramo s pravega stališča povzdigniti glas, ker se mej italijanskimi rogovileži zopet čuje pohlepnost po nekaterih delih Avstrije.

Gotovi smo, ako se na jugu stvar Avstriji nevgodno zasuče in Avstrija morda zaplete v vojno, kar je pri naših kolovodjih navadna stvar, ker jih strankarstvo v pogubo vodi, stegne Italija svojo mačjo tace po Trentinu. Tudi na Trst in Istrijo ima okus, to da, dokler Slovani v teh krajih prebivajo, ni se bati, vse za orožje zgrabi in bode predrzni napad hudo maščevalo. Naj ne pozabi vlada Slovanov v sedajnem času, ker v sili in potrebi se rado nasprotuje in to ni čudno, ako se prej z narodom po hlapčevsko dela. Mej italijansko stranko se vedno želje ponavljajo ter se na skrivnem tudi marljivo dela na to, da po skrivnih pripravah, ko pride ugoden čas, pripomorejo

obilo patrioti v Trstu, da Italija Avstriji na škodo zraste; to vže vrabci na strehi vedo, ne le vlada. Ako se bodo dunajski kolovodji vedno železnih podplatov držali in Slovane še dalje tlačili, ne prinese to Avstriji dobrega sadu, pač pa se imamo nadejati časov, kakoršne smo imeli leta 59 in 66, ko so naši sovražniki državo zmanjšali.

Dokler bo raste Avstriji germansko pruski greben in jo bode objedal madžarski rak, venela bode in hirala na sušici, edini krepki živci slovanstva jo bodo pokonci držali, da se ohrani. Bridke skušnje imamo Slovani ta in unkraj Litave, srbski najveljavnejši mož veni za železnim zapahom smrdljive tamnice, Madžari, zvesti prijatelji barbarstva, delajo z srbskim očetom po turško, dokazov nimajo, zakaj so ga v ječo vrgli, očitajo mu veleizdajstvo, in vendar mu ne privoščijo mej svojo družino živeti in čisti zrak vživati. Kje se to godi? morda v Arabiji? ne! to je v turški Madžariji, kjer se derviši in Madžari poljubljajo na sramoto vsega izobraženega sveta. Slovani! trpimo, saj smo zaradi svoje potrpežljivosti sami temu krivi, saj se bliža tudi nam lepši čas, saj še ni vseh dni konec. Ko bo pa država v nevarnosti, skočimo, branimo z svojimi životi, da ne odtrga pohlepna Italija niti kosca slovenske zemlje.

Slavčev koncert Nabrežini.

Pevsko goriško društvo „Slavec“ se lahko ponaša z nabrežinskim koncertom minoli četrtki 10. t. m. Uže zjutraj, če tudi ni oblačno nebo nič dobrega obečalo, začelo se je slovensko ljudstvo iz vseh krajev Primorskega nabirati, vsak vlak je pripeljal več ali manj občinstva. Vsacemu, ki je došel Nabrežino, bilo je srce močnejše, ko je videl od daleč plapolat južno slovanški prapor; ko pa je došel k vhodu, izvabile so mu lepe dekoracije, vse s slovenskimi trobojnicami okrašene, radostni zdihljaj. Skoz široka, iz zelenja napravljena vrata, in prijaznim napisom: *Dobro došli pomladanski Slavci!* držal je vhod na prijazni dvor, kjer je bil oder za pevce, nad odrom cesarjeva podoba in društveno znamenje z napisom: *Donite, zlate pesmi!* Ves prostor je bil s zelenimi venci in slovenskimi zastavami ovenčan. Ob deseti uri je bila slovesna sv. maša, pri kateri je „Slavec“ pel; pri začetku maše je vse težko čakalo, kedaj zadoni po cerkvi ubrano petje, in ko začne pevci peti, vse je slusalo ganjeno, vse je bilo zadovoljno, pelo se je izvrstno in ko se je domače ljudstvo po maši razšlo, vsak je hvalil ter obečal popoludne zopet h koncertu priti.

Popoludne je začelo dohajati ljudstvo z vozmi in peš iz raznih krajev, posebno mnogo se je udeležilo tržaških Slovencev iz okolice, prišli so sv. Ivanski pevci z lepo zastavo v velikem številu, slava jim, pokazali so, da je pri sv. Ivanu srce tržaških Slovencev, kateri so vsej okolici čast naredili. Od nekdanj na glasu bivših Škedenčev smo pričakovali kaj več od enega pevca,

slava njemu, prišel je iz lastnega nagiba pod slavčeva krila. Barkovljani so poslali zastopnike svojega društva ter pripomogli k slavnosti tako, da je bil pevski zbor močan in krepk.

Vse točke so se pele v veliko pohvalo, nekatere so se morale ponavljati, tako je bilo občinstvo navdušeno čarobe slavčevih glasov. Zaslužni pevodja, g. H. je dobil od gospodičin krasen lavorjev venec, pa ga je tudi zaslužil za svojo neumorno marljivost. Po koncertu je urednik „Soče“, g. Dolencec stopil na oder ter se zahvalil v imenu „Slavec“ za nepričakovani sijajni sprejem Nabrežincem, posebno županstvu, ki je k tej slavnosti največ pripomoglo, ogromna množica je zaklicala iz stotnih prs živijo gosp. županu. Potem je v jedernatem govoru povdarjev Slovanstvo in avstrijsko cesarstvo, izrekel željo, da bi bilo v prihodnje slovanško petje vez mej Slovani, in da bi se napravil v malo letih skupen južno slovanški koncert v Postojni, nazadnje je zaklicalo občinstvo cesarskej himni, katero je stoje poslušalo, trikratno grmeče *živijo!* Ko se je živijo-klicanje poleglo, prebere g. D. tri krzjave, ki so došli iz Gorice, Trsta in tužne Istre, kateri so bili s živijo-klici sprejeti, posebno oni od odličnih inteligentnih rodoljubov v Trstu, na celu jim naš slavni pesnik, g. Cegnar; glasi se ta telegram tako le:

Na zemlji je pomlad, ko slavec prepeva,
Rezeveta se narod, ko pesem odmeva.

Pa koncertu so se vrstili razni zbori; okoličani so k slavnosti veliko pripomogli, živili! Pačasi je začelo ljudstvo odhajati na vse strani; zadnji so bili Svetoivanci s zastavo, ki so odšli pozno pojoč na postajo, ter so še tam propevali, da se je treslo. Vrli Nabrežinci, tržaški okoličani vam čestitamo, da imate tako odlikovanje v narodnosti od drugih vasi in na čelu občine moža, da mu ga ni para, mej tem ko imamo mi odljudne lahonske okrajne načelnike, enake turškim pašam.

Dopisi.

V Verdeli 7. maja.

Včeraj je bila tukaj lepa slovesnost, vmeščenja novega gospoda župnika; da tudi je bilo slabo vreme, vendar je prišlo ogromno ljudstva. Cerkev je bila vzunoj in znotraj v narodnem duhu olepotičena, lepa procesija in vrli možaki so z doplerji novega župnika iz farovža v cerkev spremili in naši vrli pevci so izvrstno pri slovesnosti peli, s kratka: Svetoivanci so pokazali, da vedo spoštovati in častiti svojega dušnega pastirja.

Mogočni in liberalni magistrat so pri slovesnosti in tudi pri obedu representirali: neki Dr. Pimpah, hud sovražnik narodu in veri, njegov pisar g. Vrlišič in še celo glasoviti capovilla Malfera, katerega ljudstvo zaradi njegove zvijače pri volitvah in v službi malo spoštuje.

Naša vrta poslanca č. gg. Nadlišek in Vatovec sta bila zelo razžaljena, da so

prišli taki magistratovci k častni in pošteni mizi.

Gosp. Malfera je pri obedu interpelliral gospoda Vatovca, zakaj je tudi on v „Edinosti“, ki dela na to, da njega iz županstva vrže; iz tega je nastala strašanska debata gledé naroda in vere, o kateri bomo zaradi pomanjkanja prostora drugikrat pisali.

Ko so italijanissimi magistratovci videli, posebno Dr. Pimpah, splošno gorečo narodoljubje, začel je ta vpričo č. gg. duhovščine po veri tako mahati, kakor surovi Turki.

Naj bo mestno svetovalstvo ponosno, da je podelilo službo solškega in cerkvenega referenta velikemu magistratnemu vezirju, dr. Pimpahu.

Od sv. Ivana 9. maja.

Veliko veselje, zadovoljnost in hvaležnost je med prebivalci svetoivanske doline, da se je stara cerkva popravila, v katero so vsi zaljubljeni zaradi njene starosti in krasne lipe, ki jo solnca varuje in k narodnosti Verdelce vzbuja.

Že leta 1872 se je načrt naredil za zidanje novega zvonika in popravo cerkvice, ker pred so bili zvonovi na facadi. Magistrat je hotel cerkvico podreti, pa temu so se farani ustavljali, ter pretresovali, kako bi jo popravili; pa zaradi pomankanja zaslužka in stroškov za novo cerkev ni bilo mogoče v velike stroške (800 gl.) zabresti. Ravno ko je bila največa nevarnost, da se cerkva sama razruši, je milost našega rojaka velečastitega gospoda Josipa Godine, višjega finančnega komisarja v pokoji, naklonila, da je blagovolil na lastne stroške nov zvonik in vso cerkvico popraviti, da se svojem rojakom ohrani zgodovinska cerkva v starem bregu, za kar mu javno izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prosili smo ga, da je blagovolil nam dovoliti, nad cerkvena vrata v zidu marmorjevo ploščo postaviti z napisom:

Dal popraviti Josip Godina Verdelčan leta 1877.

Novi zvonik in vse popraviljenje je natanjčno dokončano, tudi na lepši altar je nova podoba sv. Janeza Krstnika napravljena, ker prejšnja ni bila po cerkvenem patronu napravljena.

Vse je prenarajeno in natanjčno brez pogrškov napravljeno, tako, da se razveseli vsak, kdor vanjo stopi.

Binkoštni ponedelek 21. maja t. l. se cerkva slovesno odpre, ob 6 uri zjutraj pojde procesija iz nove cerkve in bode lepa slovesnost s petjem in streljanjem.

To se naznanja v znamenje naše hvaležnosti in spoštovanja do našega dobrotljivega rojaka velečastitega gospoda Josipa Godina Verdelčana, Bog ga živi!

V imenu svetoivanskih faranov:

Miha Marc, starišina.

Ivan M. Gropajc, starišina.

Nadlišek Štefan, mest. dež. poslanca.

Vatovec Ivan M., mest. dež. poslanca.

Mejot Jože.

Fonda Ivan Marija.

Trobec Tone.

Politični pregled.

Važne in jako pomembne reči se gode na svetu, ko to pišemo i dolgo se bode, da se promeni lice Evrope.

Notranja naša politika je sedaj malo pomenljiva nasproti velikim zunanjim dogodbam. Da pride še ta mesec več državnih poslancev v Trst študirat tukajšnje razmere, to nema veliko v sebi. Kako bi li oni v par dnevih mogli preštudirati zamotane naše reči, pogledati Trstu na dno! Da ne bi žalostno bilo, rekli bi, da je smešno, vabiti državne poslance v našo sredo i da ti tudi pridejo. Jeli, pili i razveseljevali se bodo, pa bo dosežen namen.

Madžari so pamet popolnem zgubili. Te dni so uganjali z umazanimi turškimi zofti take komedije, da človek ne ve, ali bi jih miloval, ali zaničeval. Madžari so zaslepele i zdi se, da jim trka na vrata tista osoda, katero so imeli njih predniki na Ogorskem, Avari. Če Madžarov, kakor teh, ne pokonča surova sila, pokončati jih mora lastna njihova ošabnost i slepota ter omika i moralnost sosednjih narodov. Zdaj je madžarski bog — Mahomed, ker pa ta celo Turkom ne more več pomoči, kako li hoče Madžarom!

Velik dan je napočil, izza Stare planine (Balkana) vstaja zarja. Velike ruske vojne čete so zasedle uže vso spodnjo Donavo od Kalafata do Črnega morja; v nekterih krajih so bili uže boji s Turki i povsod so Rusi zmogli. V nekaterih krajih so uže šli čez Donavo i kaže se, da pri Brajlovem z veliko močjo udarijo v Bulgarijo. Pri tem mestu so se ustavile turške vojne ladije, da branijo prehod. Rusi so jih uže dvakrat odpodili; ko pa so 11. t. m. zopet prišle i se je pripravljala ena največjih oklopnih ladij Brajlovo bombardirati, poslal jej je ob 3¹/₂ popoldne ruski top tak „bob“ v železni trebuh, da je pri tej priči škrlupnola, razpršila se na milijone koscev, poslala milijone vrednosti i vse, kar je na njej živelo, Donavi v naročje. Šipe so pokale po hišah v Brajlovem, zemlja se je tresla, ko je v zrak zletela ladija, a ljudstvo — tako poročajo telegrami — ljudstvo je od veselja vriskalo.

V Aziji so Rusi vzeli Turkom uže blizu 100 sosek, iz Hercegovine znanega Muktar pašo pobili, ki je moral celo najmočnejšo trdnjavo Kars popustiti ter se proti Ercerumu umaknoti. — Če tudi še velicnih bitev nij bilo, vendar uže zdaj vse kaže, da Turku bije zadnja ura i da se Slovanstvu i človeštvu bliža „lepši dan,“ katerega ne bode mogel ustaviti — noben državni pravdnik.

Poročilo

političnega društva „Edinost“ obravnava o XIV. občnem zboru v dvorani „Slavjanske čitalnice“ v Trstu dne 22. aprila 1877.

(Dalje in Konec).

V IV. točki, da bi imela okolica svoj šolski svet, govoril je g. Dolinar: Okoli-

čani! Ena naj važnejših potreb v okolici so dobre šole z dobrimi učitelji; žalibog, da pri nas ni tega, vzrok temu je laški magistrat, ki ima namen okolico polasčiti. Okoliški učitelji imajo toliko viših glav, da se morajo od mestnega župana do najnižjega uradnika in delegata vsacemu uklanjati; vedno jim je paziti, da jih ta ali uni pri magistratu ne počrni ter so vedno v nevarnosti službo zgubiti. Okoliške šole, katere ima v rokah šolska komisija, obstoječa iz ljudi, ki niti slovenski ne umejo. Kaj more taka šolska komisija našim slovenskim šolam biti, to je jasno, in to nže ve vsak, da Lah našega jezika videti ne more. Ako hočemo okoličani napredovati, treba je, da si postavimo temelj in ta temelj slovenskega naroda je šola; da pa imamo dobre šole, moramo si sami učitelje zbirati, potem še le bo v okolici napredek in izobraževanje ter postavljen močan jez polasčevanju tržaške okolice.

Tej stvari se mora v okom priti, drugači je naše delo na političnem polju teško in počasno. Okolica mora tirjati svoj šolski svet, okolica plačuje davke in daje vojake, toraj ima tudi pravico tirjati, ako tega ne stori, bodo naši naši nasprotniki za strahopetce imeli ter rekli, da neznamo ničesa tirjati; potrudimo se za glavno stvar, da nam ne bodo naši potomci očitali, da nismo ničesa delali in naredili.

G. Nabergoj je naredil še posebne opazke predgovorniku in stvar pojasnil do dobrega.

G. Trobec: Ker smo o šolski laški komisiji govorili, zdi se mi potrebno, da tudi jaz o tej stvari spregovorim. Pri izpraševanju otrok je šolska komisija, ki razen duhovnika noben slovenski ne umeje, čemu nam je tak šolski laški odsek, kako more soditi učitelje in otroke v zmožnosti, kako strankarstvo vlada, to nam je znano, da sodi šolska komisija učitelja le po tem, ali je več ali manj za laško stvar vnet, gorje mu, če se kaže Slovenca in pošten svoj značaj. Primerilo se je vže večkrat, da so učitelji prosili za tržaško okolico, pa ko je njim jasno bilo stanje učiteljev, vzeli so svoje prošnje nazaj; da se stvar predružači, treba je, da imamo svoj šolski svet, v ta namen predlagam: Politično društvo „Edinost“ naj se obrne do visoke vlade s prošnjo, da bi okolica zadobila tako potreben svoj šolski svet.

G. Primožic: Jaz podpiram predlog g. Trobeca ker poznam, kako nam je potreba šolstvo zboljšati; okoličani moramo se postaviti na boljše stališče in bolj gledati za šolo, priporočam vsemu zboru, da ga soglasno potrdi.

G. predsednik dá predlog na glasovanje, ki je bil tudi soglasno sprejet.

Ker se o V. točki: posamezni predlogi, nihče ne oglasi, zaključil g. predsednik zborovanje.

V Trstu 22. aprila 1877.

Domače stvari.

* **Baron Pascotini**, jako preljubljena osoba v Trstu, je praznoval svojo osemdesetletnico, mi mu voščimo še mnogo let, ker se je vedno pravično vedel, ko so bile v zborih naši interesi na vrsti.

* **Alegorična slika**, v dvorani municipalne palače je bila več dni prepuščena ljudstvu na ogled, ki predstavlja, ali bi imela predstavljati cvet tržaške trgovine. Kakor na magistratu po navadi vse po laškem diši, enako je ta slika pravi surogat lahonstva. Na sredi sedi žena v rimski obleki, v roki ima veslo, na katerem je pokvarjen tržaški grb v rimski obleki zato, ker so bili Rimljani prvi naselniki v Trstu? (Kandler je gotovo to se svojimi očmi videl. Ured.) Kako je kupčija takrat cvetla, to si more vsak misliti. Na desni strani je precejšnja grupa, predstavljajoča vzhodne narode, zraven nje dva moža privezavata barko naga, človek, ki ne ve zadržaja te slike, misli, da sta ta dva gotovo Kristusa na križ pribijala, mislite si toraj, kako te dve podobi predstavljate tržaško trgovino. V dnu se vidi železniška postaja, od tam korakajo, prvi Madžar, tik njega brhka Čehinja, za njim Moravec z kopalom na rami, vse tako stlačeno, ko sardele v sodu. Na levi so ženske podobe, arhitektura in slikarija, oko teško zapazi kaj pomenja to, ali ni se čuditi, magistratovi očetje so merili po svojem vatlu, le škoda, da ni vrli Cesare dell'Acqua naslikal nekoliko Garibaldincev, ki so se šli iz Trsta bit za svojo patrio?! (Čudna patria Primorska, za katero še oni ne znado in vendar magistrat toliko za šole potrosi in ne vedo Tržačani, da so Primorci. Ured.) Cela slika iz strokovnjaškega stališča je prebleda in razne grupe so preveč stlačene, kar pa je glavna stvar in naj nehvaležnejši, to je pa to, da nema nikakega znamenja, da je Trst v Avstriji in da je le po avstrijskih vladarjih velik in mogočen postal. Morda so naši mestni očetji sliko vže za oni čas preskrbeli, ko bo obljubljena dežela Italija svoj blagoslov (?) na Trst sijala? Omenjena slika daje živo spričevalo našemu mestnemu zboru, izvzemši okoliške in še nekatere poštene poslance. Gospod župan, ko vrhovna oblast, prej ko pridejo poslanci državnega zbora v Trst, prihranite si blamaže in slabih misli od strani poslancev, ki z Dunaja pridejo v Trst z boljšimi misli in otidó iz Trsta z ostrejo sodbo, spravite sliko v temo, da jo ogledujejo duhovi teme in črne noči.

* **Tržaški Grki** so praznovali god svojega kralja Jurija slovesno, poslali so dvornemu maršalu Rodostamosu vošila in priloženih 1000 gl. na razpolaganje kraljici za rodoljubne stvari. Dvorni maršal je precej telegrafično odgovoril z veliko zahvalo.

* **Vojna oklopnica cesar „Maks,“** prijadrala je v sredo bipoma z naj večjo močjo pred Trst, obrnola se, da ni ostavila mašine in zopet hitro odplula proti Pulju. Morda je poskušala hitrost v plutvi za prihodnjo porabo.

° **Turški romar** v Budo-Pešt h grobu svetega Gil Babo je popotoval ta teden skoz Trst. Na korsi se je nabralo veliko ljudi krog njega, imel je za pasom precej velik nož in težek kos lesa za tepež. Nek stražnik, ko to vidi, stopi k njemu ter popraša Turka v slovanskem narečju, ali ta je znal le arabski; ko drugi stražnik zapazi tovariša mej množico, stopi bližje. Tirata oba potem Turčina na turški konsulat, kjer se je skazalo, da ima popotni list v redu in da ni ničesa nevarnosti, vzeli so mu nož in bavto, on pa je popotoval k sv. Bil Babo dalje.

° **Več srbskih družin** je bilo na potu iz Carigrada v svojo domovino, ki so pobegnili od tam sluteči, da ni več varno mej krvoloki prebivati.

° **Kranjci, pazite**, ki v Trst hodite. Minoli teden je prišel nek kmetovalec iz Postojne kupit raznih stvari. Iz železnice grede pridruži se mu nek malopridnež ter začne z njim prav sladko govoriti, po tem ga pelje v neko krčmo in ko zapazi, kje ima denar, čaka priloznosti, hlastne po listnici in pobegne, kmet pa je z odprtimi ustmi gledal za njim. Večkrat smo vže omenili enakih stvari, toraj pazite se sladkih malopridnežov v Trstu.

° **Dva zaljubljena**, mlad gospodič in gospica, ki sta iz Benetk nbegnola, zaprla je policija ter ju poslala roditeljem nazaj, ki so se brzojavno v Trst obrnoli.

° **Na ulici** je straža našla devetletno bolno mandriersko deklico ter jo peljala v bolnico.

° **Korespondenti** raznih časnikov so odrinili v saboto na turško bojišče skoz Trst v Carigrad.

° **Maj** je v Trstu jako neugoden, vedno dežuje, vrtrarji imajo veliko zgubo, tudi trte in drugi sadeži zastajajo; ako ne pjenja to vreme, bode zopet slaba letina.

° **All' Antico Croato**, tako se zove neka krčma, kjer je najemnik res rodom Slovan, ali pred leti, to vemo, da bi jih bil jedel; priporočamo to beznico posebno Slovencem, ki želé biti ven vrženi, to je v ulici tik pivarne *Frankfurt*. (Znana nam je ta krčma uže od prejšnjih časov, ko sta se krčmar i krčmarica v pričo pivcev skandalozno in sramotno obirala in tepla. *Ur.*)

° **Nesreča**. Pri sv. Mariji Majdaleni zgornji je neka mati za nekoliko minut pustila svojo triletno hčerko samo, da pogleda po perilu, ko pa nazaj pride, bilo je otroče v neki luži tik hiše utonjeno.

° **Iz voza v spanji** je pal nek težak na velikem trgu in se je skoraj ubil.

° **Pretepali** so se v starem mestu ta teden skoraj vsak večer po mesarsko, ranili so tudi nekega stražnika z stolom; v tamnici jih več kóp sedi.

° **Nasadil** se je na omrežje velikega plinovega svečnika na glavnem trgu nek dečko, ko je mej godbo, ki po navadi tam igra, splezal nanj in padel na železne osti.

° **Tržaške malenkosti**. Nek čevljar in en pek sta se sprla v starem mestu za

radi ljubosumnosti ter drug drugega z nožem hudo ranila, enega so nesli v bolnico.

° **Stekel pes**, kakor modri magistrat naznanja, je baje bil pri sv. Ivanu, zato se morajo psi do prihodnjega povelja na traku po mestu voditi. Ako bodo psi kedaj kako tožbo imeli, gotovo bo v prvi vrsti tržaški magistrat stal.

° **V morje** je hotela skočiti mlada deklica blizo rudečega mosta, ko so jo ljudje zapazili, potegnili se jo strani in domu peljali.

° **Iz morja** sta potegnili dva delalca Economovega mlina žensko, ki je skočila v vodo, bila je še živa, ali vsa zmešana, pri njej se ni družega našlo, razen ene rakaznice za porcijon juhe v siromašnici.

° **Divjost**. V neki žganjariji so stražniki ugrabili neusmiljenega človeka, ki je nekemu živemu piščetu perje ruval.

° **Iz ljubosumnosti** je neki mladenič hudo ranil z nožem svojo ljubo v trebuh, da teško pri življenji ostane, on pa se je potem skrtil na streho neke hiše, kamor ga je policija zasledovala in tu ugrabila.

° **Sreberno uro** je potegnil neki tat gospodu na ulici iz žepa, ko je gledal neko razložbo stacune, drug pa je na borsnem trgu ukrad iz žepa neki gospej mošnico s 50 gl.

Razne stvari.

° **Zverina v človeški obliki**. Blizo Torina na Laškem je neki tridesetletni kmet strašno grozovitost izvršil. Ko je na polji se svojo ženo delal, jo je ubil s kamenom, ter jej zdrobil glavo. Od tam gre domu, zgrabi nož, in umori neko ženo, ki je mimo šla; potem gre po stopnicah neke hiše, v katerej so ležali trije fantiči bolni v postelji; grozovitež jih je začel tako z nožem bôsti, da jih je na kosce razsekal, srkal kri in možgane. Od tam je šel dalje, da še katerega umori, pa ljudstvo je bilo priskočilo oboroženo, da vniči grozoviteža; zdvijani je ubegnili v neko hišo in skočil s prvega nadstropja na ulico, pa se ni ničesa poškoval, ugrabili so ga in zaprli; pri izpraševanju je rekel, da mu je neka ženska to svetovala, da zveliča dušo.

° **Tatvina**. Na isterski železnici v Buzetu so vlomili tatovi na postaji v urad postajnega načelnika, ter so obropali vse denarje, ki so bili v denarnici. Postaja je dobro uro hoda od Buzeta v pravi puščavi.

° **Pravda zaradi zavdanja** se vrši na Laškem v Sieni proti mladi gospej, ki je bila zaročena z nekim profesorjem ondotnega vseučilišča. Vže je minolo leto dni, kar je pokojni v grobu, kar se začne nenadoma govoriti, da profesor ni navadne smrti umrl. Gospo je sodnija zaprla, truplo preiskavajo kemično. Gospa je mlada, lepa, najbogatejša hiše od tam.

° **Iz Honulula** v Ameriki se piše, da so začeli tamošnji vulkani hudo ogenj in žveplo metati ter da se večkrat potresi ču-

tijo. Celo iz morja so videli švigati zeleno rudeča in modra plamena. Voda v ondotnem zalivu je bila vsa kalna in nemirna, metalo je iz vode kamenje in lava v velikanskih kosih.

° **Strašni vetrovi** so razsajali po sredzemeljskem morji; ligursko obrežje, posebno pa otok Sardinija in Korsika so zelo opustošeni. Na otoku Kaprera, kjer stanuje Garibaldi, vničili so vse nasade in polje.

° **Hiša v torbi**. Mej znamenitimi stvarmi, ki pridejo v Pariško razstavo, je popotna torba, bolj velika, v kateri je naložena hiša, postelja in divan. Vsi deli hiše so iz kavčuka, ki se lahko narazen vzamejo. Posteljo in divan napolne se sapo.

° **Redka poroka**. V Torinu je slep 22 letni mladenič živel od pomoči svojega strica in igranja na glasoviru ob nedeljah v gostilnah. Nekega dne gre po navadi iz stanovanja čez ulico, pade ter je bil povožen. V istem hipu pride na ono mesto neko gluhonemo dekle, pomaga njega v hišo spraviti, ter je imela toliko usmiljenja, da mu je ves čas mej boleznijo stregla. Mladenič je ozdravil in se zaročil z gluhonemim dekletom.

° **Pred porotniki** se je v Milani umoril nek hudodelnik, kateri je bil obsojen zaradi cestnega ropa na 20 let teškega dela s tem, da je po zašlišani sodbi urno izvelkel oster nož izpod obleke, prsa odpel in se trikrat zabodel.

Smešnica.

Neki kmet iz okolice vpraša prišedši popoldne zgodaj Nabrežino k slavčevemu koncertu svojega znanca: Slišite, kje pa je tisti od slavca? misleč, da ima v kletki tiča slavca zaprtega in da bode pel pri koncertu. Zopet drugi je pravil pri mizi mej koncertom svojemu tovarišu in mu tolmačil društveno ime „Slavec“, da se pevci za to slavci imenujejo, ker hodijo slavce lovit.

Najboljše sveče za cerkev
in najcenejše dobé se pri g.

Oroslavu Dolencu
v Ljubljani,

kateri ima uže dobro znano tovarno za domače voščene izdelke v Ljubljani in oddaja večini cerkva po Slovenskem svoje dobro znane čisto voščene sveče. Kot domač obrtnik priporoča se torej vsem č. cerkvenim predstojnikom in č. duhovščini sploh.